

„Hortobágy, dicső rónaság, te vagy az Isten homloka!”
(Petőfi Sándor)

ÁLLATTARTÁS, LEGELTETÉS

1. A legeltetéses állattartás nélkülözhetetlen a hortobágyi, szikes pusztai növény- és állatvilág fennmaradásához. Milyen **háziállatok**at legeltettek/legeltetnek a Hortobágyon?

.....
.....

Kialakult a **legeltetés rendje** is. Milyen sorrendben engedik a legelőre az állatokat? Miért?

.....
.....

2. A korábban hallottak, tanultak és a Pásztor múzeum kiállításán látottak alapján töltsétek ki a táblázatot!

magyar szürke marha			
ló			
juh	nyáj		kampós bot
mangalica		kondás	

PÁSZTOROK

3. A pásztorok (juhász, csikós, gulyás, kondás) között kialakult egy rangsor, ahogyan magukat megítélték. Ezt hívjuk **pásztorrendnek**. Írjátok le ezt: a rangban legelőll állóval kezdjétek, s a legkevésbé rangosnak tartott pásztorfoglalkozás felé haladjatok!

1.
2.
3.
4.

4. Mit gondoltok, mi kell ahhoz, hogy valaki **jó pásztoember** legyen? Mi mindenhez kell értenie?

.....
.....
.....

5. Több olyan tárgyat is láhattok a három kiállításon, amelyek **ivásra** szolgáltak. Soroljátok fel legalább ötöt! Majd rajzoljátok le azt, amelyik a legjobban tetszett nektek!

1.
2.
3.
4.
5.

6. A csikósok kivételével a pásztoemberek mindegyikének fontos (munka)eszköze volt a bot. Mi mindenre használták/használják a **pásztorbotot**?

1.
2.
3.
4.
5.
6.
7.

7. Számos olyan dolog, ami a mai életünkben nélkülözhetetlenek, hétköznapiak számít, a mai formájában nem volt meg a pásztorok életében. De mégsem nélkülözték azt! Mi (volt) a pásztorok....?

gáztűzhelye	
fogasa	
fésülködőasztala	
konyhája	
franciaágya	
izzója, fényforrása	
esőkabátja	
öngyújtója	
cigaretta	
esernyője	
kilátója	
hátizsákja	
szolárium	
telefonja, telegráfja	
órája	
vezetékes ivóvíz / csapja	
edényszárítója	

8. A kiállításokon többször is találkozhattok a pásztorok egyik legfontosabb tárgyával a „**készesség**”
 Mi ennek a feladata? Milyen részei vannak?

Feladata:

.....

.....

Részei:

.....

.....

.....

9. A pásztorok jellegzetes viselete volt a **szűr**. Tájegységenként különböző módon díszítették. Keressétek meg, majd rajzoljátok le a debreceni, hajdúsági szűrökön gyakori hímzett díszítőmotívumokat! (Segítségképp: rózsza, tulipán, rozsmaring.)

10. A pásztoremberek maguk is díszítették fontos tárgyaikat (borotvatartó, karikás, szaruból készült tartók stb.). A látottak és a kézműves órákon tanultak alapján próbáljátok meg kitalálni, hogy melyiket milyen technikával készítették! Rajzoljatok le egy-egy mintarészletet az adott technika bemutatására!

karcolás	faragás
ékrovás	berakás

11. Elég szemfülesek vagytok? Milyen tárgyak részleteit ábrázolják a képek?

12. Mit tudtok meg a kiállításon ezekről a tárgyakról? (Pl. Ki készíti? Mi a feladata? Miképp díszítik?)

13. Tudod-e, mi köze van.....

a pillangónak az ostorhoz?

a kosoknak a dohányzáshoz?

a bőrtárgyak készítésének a csikóhoz?

a szürkemarháknak a fésűhöz?

a juhoknak a gomolyához?

a csikósoknak a darvakhoz?

A CSÁRDÁK NAGY ÖREGJE - HORTOBÁGYI NAGYCSÁRDA

14. A csárdák kialakulása, története a só szállításával, a kereskedelemmel is összefüggésben van. Milyen módon? Mi határozta meg a csárdák távolságát?

.....
.....
.....
.....
.....

15. A kiállításon találtok egy térképet, amely a Debrecen környékén épült csárdákat is feltünteti. Írjátok ide még három csárda nevét!

1.
2.
3.

16. A csárdáknak több (épület)része volt. Mi volt ezeknek a feladata?

szekérállás	
gémeskút	
„korcsmaház”/csárdaépület	
tornác	

17. A kármentő is a csárdaépület fontos része. Mi volt a feladata?

.....
.....
.....
.....
.....

18. A Hortobágyi Nagycsárdában sok valamikori képeslap másolatát is megtalálhatod egy óriási faliképpé szerkesztve. Ha 2 darabot vásárolhatnátok közülük, melyek lennének azok? Írjátok vagy rajzoljátok le a képeket!